

Vänsterpress om Ukraina-kriget

24 mars 2022

Kriget har nu pågått i en månad. Liksom förra veckan står de flesta fronterna ganska stilla, medan flygbombningar och missilattacker fortsätter. Vissa städer har drabbats mycket hårt, i synnerhet kuststaden Mariupol, som verkar vara på väg att falla. Antalet ukrainska flyktingar utomlands är nu över 3,6 miljoner, medan antalet internflyktingar är c:a 7 miljoner.

När det gäller samlingarna från svensk vänsterpress (som den föreliggande) så har vi inte som målsättning att få med allt. Vi prioriterar ämnen och aspekter som är nya eller fördjupande. Vi försöker undvika upprepningar (dvs avstå från artiklar som inte tillför något nytt), samtidigt som vi vill att de olika tidningarnas ståndpunkter ska framgå tydligt. När det gäller det sist-nämnda så kan det vara intressant att notera vilka ämnen som de olika tidningarna lägger störst vikt vid, liksom vilka ämnen som undviks.

MF 24/3 2022

Innehåll

Flamman	1
<i>Försvaret av demokratin kräver vapen</i>	<i>1</i>
<i>Nu lämnar jag Vänsterpartiet</i>	<i>2</i>
<i>Krig i språk.....</i>	<i>2</i>
Internationalen.....	6
<i>Nej till militarisering.....</i>	<i>6</i>
<i>Var finns partiet som står upp mot rustningshetsen?.....</i>	<i>7</i>
<i>Zelenskij förbjuder oppositionen i Ukraina</i>	<i>8</i>
<i>Den Internationella vänstern om Rysslands krig mot Ukraina.....</i>	<i>9</i>
<i>Tyska vänstern: om svårigheten att stå emot samhällstrycket</i>	<i>17</i>
Offensiv.....	19
<i>Kriget skakar om vänstern i Norden.....</i>	<i>19</i>
<i>Ukrainakriget: En ny farlig värld föds</i>	<i>20</i>
<i>Kan sanktioner stoppa krig?.....</i>	<i>22</i>
<i>V sluter upp bakom "nationell enighet".....</i>	<i>24</i>
Proletären	25
<i>Är vi som inte vill skicka vapen till ukrainska nazister Putinkramare?.....</i>	<i>25</i>

Flamman

Försvaret av demokratin kräver vapen

Gunnar Bergström

Flamman, 17/3 2022

Vänsterpartiet gjorde rätt i att svänga om vapenbistånd till Ukraina, skriver Gunnar Bergström i en insändare.

Vänsterpartiet röstade nej till att förse Ukraina med pansarskott vid riksdagens unika omröstning om att skicka vapen till Ukraina. Detta beslut var ett misstag. Det egna förslaget om penningstöd åt Ukraina har också uppfattats som hyckleri – för de pengarna kan Ukraina ändå köpa vapen.

Dagen efter omröstningen korrigerade partiet dock sitt första beslut, vilket är bra. Ibland måste man tänka om när verkligheten förändras. Och det var det som skedde den 24 februari. Rysslands överfall på Ukraina förändrar Europas säkerhetsordning i grunden. Den verklighet som rådde när linjen mot all vapenexport lades fast finns inte kvar.

Partiets första olyckliga beslut bottnar i en långvarig hållning, som ser partiet som en del av en fredsrörelse som motsätter sig vapenexport. Man glömmer en annan hållning som också varit en del av vänsterns tradition. Jag var själv aktiv i FNL-rörelsen på 70-talet. Den rörelsen växte fram ur en motsättning mellan de som hellre talade om ”Fred i Vietnam” och de som hävdade att den parollen var luddig. Fred på vilka villkor? I demonstrationerna förekom parollen ”Vapenhjälp åt FNL” och i stället för allmänt tal om fred lanserades parollerna ”USA ut ur Vietnam” och ”Stöd Vietnams folk på dess egna villkor”.

En pacifistisk hållning där man motsätter sig vapenanvändning i alla lägen ställs på sin spets i situationer som denna. Det fanns en sådan hållning hos många inom Europas vänster under tiden Hitlers styre växte sig starkt. Många av pacifisterna kände sig tvingade att omvärdera sin hållning och insåg att man var tvungen att bekämpa Hitler även med vapen. Ambulanser, hjälmar och matpaket räcker inte i det läget.

Världen går nu in i en ny fas. I Ryssland styr tyranniet. En tyrann är en härskare som bara styrs av sina egna impulser och begär. Han har inga skrupler, utan kan ta till vilka metoder som helst. Sanning spelar ingen roll och avtal kan alltid brytas. Vi har i dag tyranner vid makten i två stormakter. Ryssland och Kina. Donald Trump visade under sin presidentperiod alla tecken på att vilja ha frihet att agera utanför sådana begränsningar som lagar utgör. Om Trump eller en av hans likar kommer till makten i USA 2024 har vi kanske tyranner vid makten i de tre stormakterna.

För att hålla tyranniet i schack krävs ett rättssamhälle. Det behövs fria medier, yttrandefrihet, en opposition som kan verka fritt och minimal korruption. I slutändan måste man ha en ordning där rättsväsendet är oberoende av regeringsmakten.

Inget av kraven på en demokratisk rättsstat uppfylls i dagens Ryssland eller Kina. USA utsattes den 6 januari 2021 för ett försök till statskupp med stormningen av Kapitolium. Republikanerna, ett av de stora partierna, överger allt mer grundläggande demokratiska principer och tycks gå till val 2024 på sin högerextrema agenda.

Nu behöver demokratin försvaras. Vi har denna motsättning även i Sverige. Vi har ett parti, Sverigedemokraterna, vars ledare inte kan välja mellan en demokratiskt vald president eller tyrannen Putin. SD behöver isoleras, inte erbjudas regeringsinflytande. Just nu är det Ukraina som slåss för sin frihet. Men de slåss inte bara för sig själva. De slåss även för oss.

Nu lämnar jag Vänsterpartiet

Svante Olson

Flamman, 17/3 2022

V:s ja till vapenexport fick mig att lämna partiet, skriver mångårige medlemmen Svante Olson i en insändare.

Jag har tillhört Vänsterpartiet i många år. Nu lämnar jag det.

Jag accepterar inte partiets nya politik. Jag är övertygad pacifist och tror inte att man med vapenmakt kan föra en förståndig politik. Militärallianser leder alltid till krig. Sverige ska därför, enligt min uppfattning, inte anslutas till Nato. Sverige ska heller inte rikta sanktioner av olika slag mot andra länder eftersom det alltid drabbar vanliga människor i vardagslivet.

Jag vill leva i ett jämlikt samhälle, jag vill avveckla den svenska krigsmakten, jag vill förbjuda produktion av krigsvapen i Sverige och all handel med krigsvapen. Sverige ska inte bistå andra länder med krigsvapen. Blir vårt land angripet av främmande makt ska vi omedelbart kapitulera och sätta oss vid förhandlingsbordet.

Krig är förödande och måste undvikas.

För övrigt anser jag att Sverige ska lämna EU. Unionen håller på att militariseras.

Nu ska jag ansöka om medlemskap i Svenska freds- och skiljedomsföreningen.

Krig i språk

Ilya Kaminsky

Flamman, 20/3 2022

Relationen mellan ryskan och ukrainskan är både intim och sårig. I essän Barometer frågar sig Ilya Kaminsky vad kriget gör med språket, och om språket i sig är en plats man kan lämna bakom sig.

Denna text är ursprungligen publicerad 2017 i e-boken *Words for war. New poems from Ukraine* på Academic Studies Press i samarbete med Harvard Ukrainian Research institute. Översättning: Michael Larsson.

Min familj kurar ihop sig bakom dörren klockan fyra på morgonen, osäkra på om vi ska öppna eller inte, för främlingen som står där i bara pyjamasbyxor, som bankat på dörren i åtminstone fem minuter och väckt hela hyreshuset. När han ser hur ljuset tänds börjar han ropa genom dörröppningen.

”Kommer ni ihåg mig? Jag hjälpte er att frakta ett kylskåp från Pridnestrovje. Minns ni? Vi pratade om Pasternak i bilen. I två timmar! De bombade sjukhuset i natt. Min syster är sjuk-sköterska där. Jag stal en lastbil och tog mig över gränsen. Jag känner ingen annan. Får jag ringa ett samtal?”

Och barfota klev så kriget in i min barndom för två decennier sedan, i form av en halvnaken, andfådd man på telefonen, ett offer för en av de första postsovjjetiska ”humanitära interventionerna”.

2.

Under ett besök i Ukraina nyligen stämde jag träff på ett fik med min vän, poeten Boris Chersonskij, för att diskutera Pasternak (som om vi inte pratade om annat i den här delen av världen). Men när jag gick ned för trottoaren nio på morgonen var borden på uteserveringen omkullvälta och det låg bråte utspritt på gatan från byggnaden som bombats.

En grupp människor och några lokala medier hade samlats runt Boris som offentligt fördömde bombdåden och ännu en av Putins så kallade humanitära insatser. Vissa applåderade, andra skakade ogillande på huvudet. Några månader senare sprängdes Boris lägenhet i luften: dörrar, golv och fönster.

Det finns många historier som liknar denna. De traderas snabbt och kortfattat innan man plötsligt byter samtalsämne.

”Sanna krigsskildringar”, skrev Orwell, ”godtas aldrig av dem som inte själva deltar”.

När amerikaner frågar mig om händelseutvecklingen i Ukraina tänker jag på följande rader i en av Boris dikter:

*folk i staden bär omkring på sprängämnen
i plastpåsar och små resväskor.*

3.

Under de senaste tjugo åren har Ukraina styrts av ett rysktalande öst och ett ukrainsktalande väst. Med jämna mellanrum utnyttjar myndigheterna ”språkfrågan” för att hetsa till våld och konflikter, en effektiv distraktion från underliggande problem. Den senaste konflikten uppstod till följd av president Janukovyts undermåliga styrelseskick. Han flydde sedermera till Ryssland. Janukovyts var allmänt känd som den mest korrupta presidenten som landet någonsin haft. Han anklagades för bland annat våldtäkt och misshandel, brott med rötter långt bak i sovjettiden. Än i dag förekommer i regeringen oligarker och yrkespolitiker med lömska stamtavlor och tvivelaktiga motiv.

När demonstrationer mot Janukovytsregeringen bröt ut 2013 och den allt mer trängda presidenten kort därpå lämnade landet skickade Putin in sina trupper i Krim, ett ukrainskt landområde, under förevändning att de skulle beskydda den rysktalande befolkningen. Snart var området annekterat. Några månader senare skickades ryska, så kallade humanitära trupper in i ännu ett ukrainskt område, Donbass, där ett proxykrig bröt ut.

Gång på gång har annekteringen och aggressionerna motiverats med att man slår vakt om det ryska språket.

Är det ryska språket i behov av sådant beskydd? Som svar på Putins ockupation har många rysktalande ukrainare i stället valt att sluta upp bakom sina ukrainsktalande grannar. När konflikten började förvärras mottog jag följande mejl:

”Jag, Boris Chersonskij, arbetar på universitetet i Odessa och har sedan 1996 ansvarat för institutionen för klinisk psykologi.

Under alla dessa år har jag undervisat på ryska och ingen har någonsin anklagat mig för att ha ”ignorerat” landets officiella språk. Jag talar mer eller mindre flytande ukrainska men eftersom majoriteten av mina studenter föredrar att ha sina lektioner på ryska undervisar jag också på det språket.

Jag är en rysktalande poet; mina böcker har huvudsakligen blivit publicerade i Moskva och Sankt Petersburg, liksom min akademiska forskning.

Aldrig (och jag menar ALDRIG!) har jag blivit förföljd för att jag är rysk poet eller för att jag undervisar på ryska i Ukraina. Jag läser alltid mina dikter på RYSKA och har aldrig upplevt några besvär.

Imorgon kommer jag dock att hålla i min undervisning på det officiella språket, på ukrainska. Detta kommer inte endast vara en föreläsning, det kommer att vara en protestaktion i solidaritet med den ukrainska staten. Jag uppmanar mina kollegor att delta i denna aktion.”

En rysktalande poet som vägrar att undervisa på ryska i solidaritet med ett ockuperat Ukraina. Ju längre tiden gick desto fler mejl började trilla in från poeter och vänner. Från Odessa skrev min kusin Peter:

”Vi är oroliga i själen och vi är rädda, men staden är säker. Då och då kliver någon idiot fram och uttalar sitt stöd till Ryssland, men vi i Odessa har ju aldrig ens sagt att vi är emot Ryssland. Låt ryssarna göra vad de önskar i Moskva, och låt dem älska vårt Odessa så mycket de bara vill – men inte med soldater och pansarvagnar!”

En annan vän, den rysktalande poeten Anastasia Afanasieva, skrev från den ukrainska staden Charkiv om Putins ”humanitära intervention” och värnandet om hennes språk:

”Under de senaste fem åren har jag besökt det ukrainsktalande västra Ukraina sex gånger. Jag har aldrig upplevt någon diskriminering för att jag har talat ryska. Det är en myt. I alla väst-ukrainska städer jag har besökt så har jag talat ryska – i butiker, på tåget, på kaféer. Jag har fått nya vänner. Snarare än ilska har jag blivit bemött med respekt. Jag ber dig: lyssna inte på propagandan, den har som syfte att skilja oss åt. Vi är redan så olika, låt oss inte bli varandras motsatser, låt oss inte starta ett krig på platsen där vi alla bor tillsammans. Den militära invasionen som äger rum just nu är en katastrof för oss alla. Låt oss inte tappa förståndet, låt oss inte ryckas med i rädsla för inbillade hot när det finns ett verkligt hot: den ryska arméns invasion.”

Samtidigt som jag läste alla dessa brev kunde jag inte sluta tänka på hur Boris vägrade att tala sitt eget språk som en protest mot invasionen. Vad innebär det för en poet att vägra tala sitt eget språk?

Är språket en plats man kan lämna? Är språket en mur man kan ta sig över? Och vad finns på andra sidan?

4.

Alla poeter vägrar språkets anstormningar. Det är en vägran som yttrar sig i tystnad, en tystnad som belyser ordens poetiska innebörd – inte så mycket vad ordet uttrycker utan vad ordet undanhåller. Som Maurice Blanchot skrev: ”Att skriva är att vara skrivandet mistrogen, och samtidigt förlita sig helhjärtat på det”.

I dagens Ukraina sätts den här typen av uttalanden på prov. En annan författare, John Berger, skriver följande om förhållandet mellan människan och hennes språk: ”Kanske kan man säga att språket är människans enda hemvist”. Han menade att språket var ”den enda boplatser som inte är fientligt inställd till människan... Man kan säga vad som helst till språket. Därför är språket en så god lyssnare, och står oss närmare än all tystnad och alla gudar”. Men vad händer när en poet, som en protestaktion, vägrar sitt språk?

Eller mer generellt uttryckt: vad händer med språk i tider av krig? Där abstraktioner snabbt får fysiska egenskaper. Det är så den ukrainska poeten Ljudmila Chersonskaja ser sin kropp när den betraktar kriget som pågår runtomkring henne: inborrad i en människas hals liknar en kula ett fastsytt öga. Även poeten Kateryna Kalytkos krig är en fysisk kropp: ”Ofta kommer kriget och lägger sig mellan er som ett barn / rädd för att lämnas ensam”.

Poesins språk kanske inte kommer att förändra oss, men den visar förändringarna som redan har ägt rum inom oss. Poeten Anastasia Afanasieva skriver i första person pluralis, ”vi”, för att visa hur ockupationen av ett land påverkar alla dess invånare, oavsett vilket språk de talar:

*när en fyrhjuling med granatkastare
åkte ner för gatan
frågade vi inte vem är du*

*vems sida står du på
vi kastade oss på marken och låg kvar där.*

5.

Under en annan resa till Ukraina såg jag en av mina gamla grannar, nu invalidiserad av kriget. Han höll ut handen på gatan. Han hade inga skor. Jag skyndade mig förbi och hoppades att han inte hade lagt märke till mig, men det var som om hans tomma hand stannade mig i farten, som om han räckte mig sitt krig.

När jag gick därifrån var det med en kusligt välbekant känsla. Hur lik hans röst, liksom rösterna hos de ukrainska poeter jag talat med, var det afghanska och irakiska folkets röster, människor vars hem mina skattepengar hade förstört.

6.

Under sent 1900-tal blev den judiska poeten Paul Celan ett skyddshelgon för alla de som skriver i tider av djup kris. Celan skrev på tyska och använde sig av ett uppbrutet språk som speglade erfarenheten av att leva i en ny och skändad värld. Samma sak upprepar sig nu i Ukraina, alldeles framför ögonen på oss.

Ta fallet med Ljuba Jakymtjuk, vars familj är flyktingar från Pervomajsk, en av de främsta måltavlorna i Putins senaste ”humanitära intervention”. När jag frågade om hennes bakgrund svarade hon:

”Jag föddes och växte upp i den krigshärjade Luhanskregionen och min hemstad Pervomajsk är nu ockuperad. I maj 2014 blev jag själv vittne till krigsutbrottet... I februari 2015 lämnade mina föräldrar och min farmor den ockuperade zonen efter att ha överlevt krigets fasor. När de lämnade var det under artillerield och de hade bara några påsar med kläder med sig. En av mina vänner, en [ukrainsk] soldat, var nära att skjuta min farmor medan de flydde.”

Om krig och litteratur skriver Jakymtjuk: ”Litteraturen konkurrerar med kriget, kanske även förlorar mot den i kreativitet, och på så sätt förändras också litteraturen av kriget”. I hennes dikter ser man hur kriget klyver själva orden: ”tala inte med mig om Luhansk”, skriver hon, ”det har sedan länge blivit hansk / Lu har jämnats med marken / med den karmonsinröda asfalten”. Den sönderbombade staden Pervomajsk ”har delats i pervo och majs” och Debaltseves tomma skal har blivit ”deb, alts, eve”. Genom ett prisma av fragmenterat språk får poeten syn på sig själv:

*Jag tittar ut mot horisonten
... jag har blivit så gammal
ej längre Ljuba
bara -ba*

På samma sätt som den rysktalande poeten Chersonskij vägrar att tala sitt modersmål så länge Ryssland ockuperar Ukraina så vägrar den ukrainsktalande poeten Jakymtjuk tala ett ofragmenterat språk så länge landet fragmenteras framför henne. Genom att ändra på orden, bryta upp dem och lyfta fram deras ljud på ett kontrapunktiskt vis, syftar ljuden på en kunskap som de inte längre bär på. Det brutna ordet, tömt på lexikalisk mening men ändå begripligt för oss, drabbar läsaren med sin stumhet, på samma gång inom och bortom språket.

Att läsa en vittnesdikt som denna blir en påminnelse om att poesin inte bara beskriver en händelse: den är också en händelse.

7.

Vad exakt är poesins vittnesbörd? Poesins språk kanske inte kommer att förändra oss, men den visar förändringarna som redan har ägt rum inom oss. Likt en seismograf registrerar den

våldsamma händelser. Miłosz kallade sin berömda text *The witness of poetry*, ”inte för att vi bevittnar den utan därför att den bevittnar oss”. På andra sidan järnridån beskrev Zbigniew Herbert något snarlikt: en poet är som en barometer för landets psyke. Den kan inte ändra väderförhållandena, men den visar oss hur vädret är.

8.

Är det verkligen möjligt att genom närläsning av diktare visa på något som delas av många fler – landets själva psyke? Tidens musik?

Hur är det möjligt att en diktares ryggrad darrar som nålen på en barometer? Kanske beror det på att hen är väldigt privat av sig; i avskildhet skapar diktaren ett språk som är tillräckligt suggestivt, tillräckligt starkt, att det tillåter hen att tala intimt med många personer på en och samma gång.

9.

Att bo som jag gör, hundratals mil från Ukraina, långt från kriget, här i min bekväma amerikanska trädgård – vilken rätt har jag att skriva om detta krig? Ändå kan jag inte låta bli. Ändå kan jag inte sluta grubbla på orden som mitt lands poeter uttrycker sig med, på engelska, ett språk de inte själva talar. Varför denna besatthet? Mellan raderna finns en tystnad som jag inte råder över. Och fast det är ett annat språk så är tystnaden mellan raderna densamma, där finns en rymd i vilken jag fortfarande ser en familj kura ihop sig bakom dörren klockan fyra på morgonen, osäkra på om de ska öppna eller inte, för främlingen som står där i bara pyjamasbyxor och ropar genom dörröppningen.

Internationalen

Nej till militarisering

Ledare

Internationalen 23/3 2022

- Patriotisk likriktning pågår
- Ska fredsröster dränkas?
- Antimilitarister bör inte överrumplas

Det blir på slagfältet kriget avgörs. Hur många döda och sårade, krossade familjer och samhällen ryms i de orden? Kanske Michael Winiarski, Dagens Nyheters främsta krigshök, inte har överslagsberäknat det (11 mars). I det liberala krigslägre när ju drömmar om en snar Ukrainsk militär storseger, kanske redan inom ett par veckor. Så har själva tänkandet militariserats att söndertrasade människoliv reduceras till mobiliserande pressmaterial.

Hastigheten med vilken den patriotiska likriktningen sker även i ett land som Sverige – långt ifrån själva krigsskådeplatsen – lär oss (för vilken gång i ordningen?) att kriget är en oöverträffad nationaliserare av människors sinnen – för en tid.

Inledningsvis kan människors samhällsansvar mobiliseras. De som vill göra sitt bästa för det gemensamma ställer upp, godtar vissa umbäranden och drar sitt strå till stacken, tror på försvarsbudskapen och ”support our troops”. Ungefär som Nooshi Dadgostar hos amfibieförbandet häromveckan.

Det tog inte heller många minuter för liberalerna på DN, som vanligen kallar ord som ”folket” för populism och bedyrar

sin kosmopolitism, att vända på klacken. Nu hyllas ”folkets” försvarsvilja i såväl Sverige som Ukraina och nationshat görs legitimt: ”När en nation anfaller en annan blir individer som lyfts

upp på den offentliga arenan inte bara representanter för sig själva utan också för sitt land”, läxar Hanne Kjöllér (11 mars) upp dem som försvarar ryska kulturutövare och idrottare mot blockader. Och antagligen har inte de nymornade patrioterna ens läst Gustav Steffens Krig och Kultur från 1915 som propagerade för krigets nyttiga socialpsykologiska avbrott i den småborgerliga och liknöjda egoism som alltför länge dominerat samhället. Kriget väckte samhällsanda och solidaritet, menade Steffen och pläderade för en ”modig uppslutning” på Tysklands sida i första världskriget – innan han lyckligtvis uteslöts ur socialdemokratin, åtminstone för en tid.

När statens alla resurser, politik, kultur och massmedia, näringsliv och organisationsvärld trummar ut de nationella och försvarspatriotiska budskapen närmast dränks de avvikande rösterna – liksom insikterna om att något större – människans existens – är i fara. Men de finns där, kan sammanslutas och ge varandra energi, istället för att vända ryggen åt det hela i avsky eller demoralisering. Som just nu, i förhållande till Vänsterpartiet.

I besvikelse över partiets plötsliga uppslutning kring militära rustningar och vapenexport finns antimilitarister som väljer att kliva av. Kanske också på grund av orimliga förhoppningar. Men Vänsterpartiet är inget revolutionärt kampparti utan ett brett parlamentariskt reformparti utsatt för samhällsmaskineriets fulla tryck och kommer att ge efter mer än en gång. Internationalistiska fredsaktivister, socialister och antimilitarister bör inte överrumplas av det utan enträget verka för att stärka freds- och nedrustningskrafter längs alla vägar som är möjliga, inom som utanför partiet liksom i den övriga arbetarrörelsen.

När den första nationella euforin lagt sig och krigets kränka blekhet grinar människor i ansiktet genom svåra umbäranden eller personliga förluster, kommer de patriotiska stridsbudskapen att skorpa falskare. Redan kan vi se hur den samhällsanda och solidaritet som nationalpatrioter söker kidnappa för militära syften, hellre riktar sig till solidarisk nödhjälp och flyktingstöd. Det är på den solidariteten vi också kan bygga internationalism och fredskamp tillsammans med både ryska krigsmotståndare och tappra ukrainare som värnar sina liv och samhällen. De ryska och ukrainska folken, liksom de svenska och andra, vill leva sina enda liv i fred, frihet och en gnutta trygghet. Långt ifrån vapenskrummel och fanatism. Och istället för att ”avgöra kriget på slagfältet” söka freden tillsammans.

Var finns partiet som står upp mot rustningshetsen?

Kjell Östberg

Internationalen 23/3 2022

De årliga ökningarna till försvaret skulle räcka till att betala sisådär hundratusen undersköterskor, barnmorskor, förskollärare, tågförare, klimatforskare, eller vad nu samhället behöver.

Hur är det möjligt att Vänsterpartiet nu stöder samma gigantiska upprustning av krigsmakten som rustningshögern krävt i årtal? Nooshi Dadgostar menar i ett facebookinlägg att den behövs för ”en trovärdig svensk alliansfrihet”. Men alla, inklusive Vänsterpartiets ledning, vet att syftet med att höja försvarsanslaget till två procent av BNP tvärt om är att göra det möjligt att snabbt föra in Sverige i NATO. Tack vare det ryska angreppskriget verkar detta vara en högst trolig utveckling. Vänsterpartiet krattar nu manegen för en sådan utveckling.

Är jag inte orättvist nu? Har inte V andra prioriteringar, som satsningen på civilförsvaret och en kraftigt utökad värnplikt? Dessvärre. De vänsterpartister som stöder upprustningen med argumentet att det skulle stärka civilförsvaret har uppenbarligen blivit förda bakom ljuset. De två procenten ska enbart användas för det militära försvaret, vilket tydligt framgår av Dadgostars kommentar. De som vill satsa på civilförsvaret måste hitta ännu mer pengar någon annanstans. Och förlänga värnplikten? Ja, det vill nu alla, moderater och sverigedemokrater mest.

För personer med vänsteråsikter är det inte ovanligt att se den allmänna värnplikten som ett sätt att demokratisera krigsmakten. En armé med värvade soldater skulle vara mindre känslig för protester, vara lättare att sätta in mot demonstranter och kanske också vara mer benägna att använda våld.

Det kan kanske ligga något i att legosoldater skulle vara lättare att sätta in mot demonstranter i en revolutionär situation. Men det finns lite stöd för att en värnpliktsarmé i grunden skulle bete sig annorlunda än andra. Soldaterna som öppnade eld mot de demonstrerande arbetarna i Ådalen var värnpliktiga. Den franska värnpliktsarméns övergrepp i Indokina var på intet sätt mindre grymma än de brittiska värvade soldaternas i Indien.

Mest uppseendeväckande i partiledningens försvar för stöd till hundramiljardersrullningen är ändå påståendet att "Försvarsmakten skyddar vår demokrati och frihet". Tanken på en "demokratisk" krigsmakt i ett kapitalistiskt samhälle är en illusion – nej, bara folklig mobilisering kan skapa och försvara demokrati och frihet!

"Försvarsmakten" däremot har varit notoriskt opålitlig när det gäller att stå upp för demokratiska rättigheter. Den har historiskt konspirerat med reaktionära krafter i andra länder och har i decennier – med och utan insyn – aktivt arbetat på att göra Sverige till del av NATO:s väpnade styrkor – styrkor som bara de senaste årtiondena kränkt mänskliga rättigheter på Balkan, i Afghanistan, Irak och Libyen i krig som kostat miljontals människors liv.

Men är det inte bra att Vänsterpartiet vill stärka det "civila försvaret", även om det måste finansieras utöver den gigantiska satsning V redan välsignat?

I en intervju med *Folk och försvar* talar partiordföranden varmt om hemvärnet. Kanske ser någon framför sig glada gubbar i någon beredskapskomedi från andra världskriget. Eller heroiska motståndskämpar i stil med Vilhelm Mobergs *Rid i natt*. I själva verket är hemvärnet en paramilitär organisation under ledning av yrkesofficerare. Det har blivit en samlingsplats för vapenfixerade högerextremister och andra möpar (Möp=militärt överintresserad person) och har haft nära kontakter med de driftsvärn som i årtionden övervakat Vänsterpartister och andra radikaler på arbetsplatserna.

Tänk om vänsterpartiet istället valt att argumentera för att civilsamhället genom folkliga rörelser förbereder sig för att solidariskt samarbeta under akuta krissituationer (och där är effekter av klimatkatastrofen ett betydligt mer troligt scenario än att ryssen kommer).

Och tänk om Nooshi Dagdostar valt att besöka Kvinnor för fred istället för ett amfibieförband.

För i Vänsterpartiets partiprogram står det fortfarande att partiet ska "vara en röst för fred och rättvisa, inte för ökad militarisering". Sällan har behovet av ett parti som orkat stå upp mot rustningshetsen varit större än nu!

Zelenskij förbjuder oppositionen i Ukraina

Per Leander

Internationalen 23/3 2022

I söndags beslutade Ukrainas president Volodymyr Zelenskij att med hänvisning till krigstillståndet i landet förbjuda elva oppositionspartier som han beskyller för att vara "pro-ryska".

Exakt vad Volodymyr Zelenskij menar med "pro-rysk" och till vilken grad anklagelserna ens stämmer är diskutabelt. Samtliga av de förbjudna partierna har dessutom fördömt den ryska invasionen av Ukraina, och hälften av de förbjudna partierna är dessutom små och relativt obetydliga vänstergrupper.

Det största av de elva partierna att förbjudas heter Oppositionsplattformen – För livet, och kan beskrivas som ”pro-ryskt” i den meningen att deras väljare till stor del utgörs av landets rysktalande minoritetsbefolkning. Oppositionsplattformen fick runt 10 procent av rösterna i senaste valet och har 44 av de 450 platserna i ukrainska parlamentet.¹ Oppositionsplattformen har haft kopplingar till den ukrainske oligarken Viktor Medvedtjuk, som har velat normalisera relationerna med Ryssland och sägs vara en vän till Putin. Men sedan ett år tillbaka har Medvedtjuk suttit i husarrest i Kiev, även om han uppges ha rymt sedan kriget började.

De övriga tio partierna som nu förbjudits är relativt små och har inget direkt politiskt inflytande. Möjligen med undantag av ”Sjarijs parti”, en mer löst sammansatt organisation som stödjer den populära antikorrupsionsaktivisten och bloggaren Anatolij Sjarij, som har beskrivits som en ukrainsk motsvarighet till Aleksej Navalnyj, och har varit mycket kritisk till regimen i Kiev. Sedan kriget började har Anatolij Sjarij ägnat sig åt att få fram humanitär hjälp åt civila.

Hälften av de nu förbjudna partierna är som sagt grupper och har ordet socialist i sitt partinamn. Redan efter den nationalistiska Majdan-revolutionen 2014 antogs de så kallade ”antikommunistlagarna”, som innebar att flera vänsterpartier och framför allt det stora Kommunistpartiet förbjöds i Ukraina. Nu har alltså de sista kvarvarande eller nybildade grupper som kallar sig socialistiska eller socialdemokratiska också förbjudits. I sammanhanget är det värt att påpeka att inget av de ukrainska fascistpartierna som Svoboda, Högra Sektorn eller Radikala Partiet omfattas av förbudet.

Den Internationella vänstern om Rysslands krig mot Ukraina

Anders Karlsson

Internationalen 23/3 2022

Är Putins krig bara en motreaktion på NATO:s inringning – eller drivs den ryska regimen av egna reaktionära imperieintressen som måste stoppas? Vänsterröster i öst, som i Ukraina, Polen och de baltiska staterna, kritiserar ofta vänstern i väst för att inte förstå att rysk imperialism inte bara är reaktiv, utan också offensiv. Internationalen har från hemsidor och uttalanden, sammanställt ställningstaganden från både högt och lågt i väst – från regeringar med åtminstone någon typ av vänsterretorik till stora vänsterpartier och smågrupper med revolutionära anspråk. Här Finns förstås mängder av andra partier och grupper som anser sig stå till vänster om socialdemokratin och ha större betydelse. Men se detta som några stickprov från internationella vänstermiljöers försök till orientering inför kriget.

Fjärde Internationalen: Stöd även väpnat ukrainskt motstånd

”För att stoppa detta krig måste Putinregimen beläggas med sanktioner och det ukrainska motståndet mot aggressionen understödjas”. Det deklarerade den socialistiska världsrörelsen Fjärde Internationalen den 1 mars efter det ryska anfallet. Uttalandet från den dagligt ledande Internationella Byrån antogs emellertid inte utan debatt. Solidariteten med Ukraina och motståndet mot Putins imperialistiska krig var oomtvistat liksom kravet på stöd åt alla flyktingar. Men liksom i övrig vänster var frågan om typen av stöd omtvistad. Med knapp majoritet beslutades att deklarera stöd även för det väpnade ukrainska motståndet. ”Solidaritet och stöd för det ukrainska folkets väpnade och oöväpnade motstånd. Vapenleveranser på det ukrainska folkets begäran för att bekämpa den ryska invasionen av dess territorium. Det här är grundläggande solidaritet med offren för aggression.”

Fjärde Internationalen tog också stark ställning för Ukrainas nationella oberoende, stöd för all självorganisering av hjälpinsatser för ukrainska fackföreningar och folkliga organisationer,

¹ Mer om Oppositionsplattformen, se [Opposition Platform — For Life](#) (engelska Wikipedia)

avskrivning av Ukrainas skulder och stöd för sanktioner mot ryska regeringen och oligarkerna, inte mot det ryska folket.

Folkens rätt till fred och säkerhet kommer varken, fortsatte uttalandet, att försvaras av USA imperialismen och NATO eller av rysk och kinesisk imperialism. Vad som krävs är internationell folklig mobilisering för det ukrainska folket. ”Regeringar kommer inte att leda marschen till fred. Vi måste organisera den själva.”

Global Ecosocialist Network (GEN): Fördömer invasionen

”Vi fördömer rakt av den ryska invasionen av Ukraina och uttalar vår solidaritet med det lidande Ukrainska folket och anti-krigsdemonstranterna i Ryssland. Vi motsätter oss NATO:s upptrappning som katastrofal för både det Ukrainska folket och folken i Europa.”

ISA: Falska vänner

Putins invasion av Ukraina har förskräckt en hel värld genom sin brutalitet i bombningar av städer, skapande av en ny flyktingkris och genom sina öppna imperialistiska ambitioner, menar International Socialist Alternative, ISA, vars svenska gren är Rättvisepartiet Socialisterna,

Men USA och NATO är falska vänner som inte kan ges något förtroende. USA och de andra makterna som utgör NATO, Storbritannien, Frankrike, Tyskland med flera – är inga försvarare av demokrati, fred eller nationella rättigheter. USA är världens största imperialistiska makt.

USA

DSA: Eldupphör

Democratic Socialists of America, DSA, fördömer Rysslands invasion av Ukraina och kräver diplomati och nedtrappning (de-escalation) för att lösa krisen. ”Vi står i solidaritet med de arbetande klasserna i Ukraina och Ryssland som kommer att få bära bördorna av kriget. Vi kräver omedelbart eldupphör och bortdragande av de ryska styrkorna från Ukraina.”

DSA upprepar sitt krav på att USA lämnar NATO och ett slut på den imperialistiska expansionism som är grunden för denna konflikt.

Solidarity: Varken Putin eller NATO

Ryssland är den aggressiva makten i konflikten med Ukraina. Ukraina har rätt till självförsvar och nationellt oberoende. NATO och speciellt USA är om man ser till den stora bilden lika aggressiva och farliga. NATO borde inte existera och USA borde inte vara en del av NATO. Det finns ingen ”progressiv” eller ”antiimperialistisk” sida i denna bredare konflikt. Ukrainas rätt till självbestämmande kan inte betyda anslutning till NATO eftersom det skulle göra Ukraina till ett permanent slagfält. NATO:s expansion är ett permanent hot mot världsfreden, vilket också Putins gangsterregim är.

Socialist Action: USA tände gnistan

De krigshetsande mediajättarna lyfter fram alla Bidens anklagelser mot Putins Ryssland som den aggressiva parten, skriver Socialist Action. Det är media som påstår att Ryssland bombar civila, att man vill ta över Ukraina och att Ryssland är ett hot mot NATO och Europas alla ”demokratier”. Alla kapitalets institutioner står bakom Bidens sanktioner av tidigare aldrig skådat slag för att slå sönder Rysslands ekonomi, USA tände gnistan som ledde till det nuvarande kriget. Den US-amerikan-ska antikrigsrörelsens enkla krav måste vara: ”USA/NATO UT NU!”, menar Socialist Action.

FRANKRIKE

NPA: Både väpnad och icke väpnad solidaritet

Ned med det imperialistiska kriget. Omedelbar solidaritet med Ukraina, väpnad och icke väpnad, för ett snabbt slut på kriget, de ryska truppernas fullständiga tillbakadragande och mottagning av alla flyktingar i Europa!

Det deklarerade presidentkandidaten Philippe Poutou från franska NPA, Nya Antikapitalistiska Partiet, som stöds av Fjärde Internationalen, den 4 mars. Putins mål att ta kontroll över Ukraina med motiveringen att hindra NATO har istället, menade Poutou, spelat NATO direkt i händerna och legitimerat NATO hos befolkningarna i öst.

Maningarna från ukrainarna om defensiva vapen är i detta läge helt förståeliga även om vi inte har något förtroende för ledarna i de stater som kan bevilja sådana.

De internationella mobiliseringarna mot den ryska interventionen i Ukraina är nödvändiga för att höja en röst som är radikal motståndare till både Putins krig och andra imperialistiska stormakters manövrer.

NPA sammanfattar sina maningar till internationalistisk mobilisering:

Stoppa bombningarna och dra omedelbart tillbaka de ryska trupperna. För massiv humanitär hjälp till Ukraina, avskriv statsskulden, för demokratiska fri- och rättigheter, solidaritet med ryska antikrigsprotester. Stoppa rustningsspiralen och upplös de militära pakterna NATO under USA:s ledning och ODKB (den rysk-ledda militäralliansen) under Moskvaskas. För en konsekvent kamp mot klimatkrisen och för social rättvisa. Solidarisk antiimperialism mot all chauvinism och militarism.”

La France Insoumise: Militär nedtrappning

Jean-Luc Mélenchon från La France Insoumise, Det Upproriska Frankrike, har (hemsida 6 mars) fördömt den ryska invasionen av Ukraina och kräver att ryska oligarkers tillgångar i Frankrike beslagtas, inklusive våningar och andra fastigheter.

Melanchon hyllar modet hos ryska fredsdemonstranter mot repressionen och kräver militär nedtrappning för att omedelbart sätta stopp för det ukrainska folkets ”martyrskap under bombningarna”. Han föreslår också att Frankrike lämnar NATO.

Lutte Ouvrière: Revolution i Ryssland

Nathalie Arthaud, presidentkandidat för den trotskistiska organisationen Lutte Ouvrière (Arbetarkamp) hoppas på revolution i Ryssland och en arbetarregering i Ukraina för att få slut på kriget (BFMTV, 15 mars). ”Det är ett krig mellan rånare”, där Ukrainas folk offras i konflikten mellan den ryska regimen och NATO underblåst av krigsindustrin, menar Arthaud. Att ukrainarna försvarar sig ser hon som självklart, men också att kriget bara kan lösas genom att arbetarklassen i Ryssland och Ukraina gör gemensam sak och tar makten, mot både Putin-regimen och NATO.

PCF: Våga freden

Putins krig är ett brott mot en stats territoriella integritet och mot internationell lag, deklarerar det franska kommunistpartiet, PCF (hemsida 11 mars). I en värld så ömsesidigt beroende är detta krig ”ett misslyckande för alla” och för ”Europas kollektiva säkerhet”. Tvinga omedelbart Vladimir Putin till villkorslöst eldupphör och förhandlingar, att dra tillbaka sina trupper. Det kan ske genom trycket från riktade politiska och ekonomiska sanktioner mot oligarkin, inte blockader som drabbar det ryska folket. Biståndet till det ukrainska folket måste, skriver PCF, vara konkret, på det ekonomiska, humanitära, medicinska, kulturella området och för flyktingar.

Ukraina har rätt att försvara sig men PCF är dock emot att Frankrike levererar vapen. Istället för att fokusera på det diplomatiska fältet, skulle det innebära att förlänga konflikten. Men lösningen är inte militär, utan politisk. Varje ytterligare dag av krig är en dag av förstörelse. Striderna måste stoppas genom förhandlingar under FN:s beskydd.

STORBRITANNIEN:

SWP: Risk för större krig

Vapen slussas in i snabb takt när USA och dess allierade har öppnat slussarna till Ukraina, varnar Socialist Workers Party i tidningen Socialist Worker och meddelar: Ett konstant flöde av brittiskt och US-amerikanskt flyg anländer från europeiska flygbaser till Polen och Rumänien, överfulla med anti-tankssmissiler, raketramper, handeldvapen och ammunition. Väl där transporteras de vidare. Allt detta pekar på att kriget handlar om mycket mer än Ukraina. Det handlar om en konfrontation mellan två maktblock och det gäller dominansen över östra Europa. Rysslands angrepp på Ukraina är vedervärdigt. Alla socialister måste aktivt motsätta sig det. Men Västs upprustning av Ukraina började långt innan detta krigsutbrott.

Därför är stödet till en av de imperialistiska sidorna – NATO – och ropa på mer militärt stöd inte en lösning. Det ökar enbart risken för ett större krig i Europa. Alternativet är mer människor på gatorna i motstånd mot kriget. Det inkluderar de i Ryssland som protesterar mot Putin och de i Ukraina som konfronterar stridsvagnarna.

Socialist Action: På rysk sida

Det finns två orsaker till kriget i Ukraina. En har verkat under trettio år – NATO:s expansion österut som hotat säkerheten för 140 miljoner ryssar med närvaron av kärnvapen som kan nå

den ryska befolkningen inom minuter. USA skulle aldrig acceptera något liknande vilket de visade genom sitt agerande vid Kuba-krisen 1962. Den andra orsaken har varit attackerna på den ryska minoriteten i Ukraina och deras rätt till självbestämmande, menar Socialist Action som alltså försvarar den ryska sidan.

SPANIEN:

Pablo Iglesias, Podemos: Ökad förstörelse

Pablo Iglesias från Podemos deklarerar: ”Förra året hade västerländska regeringar och deras militärer mer förtroende för den afghanska regimens förmåga att motstå talibanerna än vad de har nu i ukrainarnas militära kapacitet mot ryssarna: de upprepar om och om igen att ukrainarna inte kan vinna detta krig. Om det är konsensus, vad är poängen med att förse Ukraina med miljarder i vapen? Kommer det att bidra till att minska blodsutgjutelsen eller öka det ryska militära trycket, som kan bli mycket värre, enligt militära observatörer? Kommer förutsättningarna för förhandlingar förbättras med den ökade förstörelsen av landet som blir följden?”

PSOE-regeringen: Diplomati

Vice premiärminister i Spanien, Yolanda Díaz, (fd medlem i spanska kommunistpartiet PCE): ”All min solidaritet är med de ukrainska medborgarna, offer för denna oansvariga upptrappning. Jag fördömer denna outhärdliga aggression från Ryssland. Diplomati och internationell rätt måste råda inom ramen för FN.”

Izquierda Unida: Dialog

Putins attack mot Ukraina är en otillåten krigslösning, ”alla militära operationer” måste upphöra omedelbart och en återgång till dialog måste till snarast, menar Izquierda Unida i ett uttalande.

Spanska kommunistpartiet: Fredlig lösning

Spaniens kommunistiska parti fördömer Rysslands attack mot Ukraina. PCE kräver ett omedelbart upphörande av alla militära operationer för att främja en ”fredlig lösning”.

Anticapitalistas: #NoWar

Invasionen av Ukraina är ett oförsvarligt militärt äventyr av Putin. Det föregicks av ett imperialistiskt tal där Putin anklagade Lenin för att ha försvarat Ukrainas rätt till självbestämmande som nation och på ett ansvarslöst sätt förnekade legitimiteten av dess existens som en oberoende stat. Den nationalistiska romantiseringen av en gemensam ”odelbar” och oavbruten tradition sedan urminnes medeltid är en olycksbådande ideologisk operation eftersom den innebär att förneka rätten till ett självständigt Ukraina. Ukrainare är inte ryssar. Det finns många slaviska nationer som inte är ryska. Det finns inget militärt resultat som inte är apokalyptiskt. Även kärnvapens utpressning höjs farligt nog, i förhållande till den militära eskaleringen av Natos överföring av vapen till Kievs regering. USA:s offensiv genom NATO är också en provokation och måste hänsynslöst och häftigt fördömas som en strategisk inringning av USA för att upprätthålla sin överhöghet i världen. NATO är ett kontrarevolutionärt monster. Ukraina borde inte vara avsett att antingen vara ett amerikanskt protektorat eller en rysk halvkoloni.

Miguel Urbán från Anticapitalistas: ”Putins invasion av Ukraina är oacceptabel, svaret från EU:s politiska och ekonomiska eliter innebär mer krig och mer lidande för det ukrainska folket. Vi skäms inte för att säga #NoWar, det är den enda vägen till fred.”

Röster från Latinamerika

KUBA:

Solidaritet med Ryssland

Kubas regering anklagar USA för att ha levererat vapen och militär teknik, utplacerat trupper till flera länder i regionen och tillämpat ensidiga och orättvisa sanktioner mot Ryssland samt hotat med andra repressalier. Samtidigt har USA släppt lös ”en antirysk propagandakampanj”. Kuba lyfter fram Moskvas ”rätt att försvara sig” och har uppmanat ”USA och NATO att seriöst och realistiskt förhålla sig till Ryska federationens välgrundade krav på säkerhetsgarantier”. Enligt Kubas kommunistparti är Natos expansion den faktor som lett till det nuvarande scenariot i Ukraina. Man förespråkar en ”realistisk diplomatisk lösning på krisen”. Kuba avstod från att fördöma Ryssland i FN, tillsammans med 34 andra länder, inklusive några som Kuba har viktiga bilaterala band med eller som har betydande vikt på global eller regional nivå (Angola, Algeriet, Kina, Indien, Iran, Kazakstan, Pakistan, Sydafrika och Vietnam). Kubas president och kommunistpartiets generalsekreterare, Miguel Díaz-Canel, uttryckte sin solidaritet med Ryssland inför sanktioner och NATO:s expansion.

CHILE:

Ryssland valde kriget

Chiles nyvalda president Gabriel Boric har ”beklagat att Ryssland valt kriget” och ”kränkt Ukrainas suveränitet” med hjälp av ”olagligt våld”. Både Chiles kommunistparti och Borics eget parti, Convergencia Social, har pekat på det komplicerade i relationerna mellan Ryssland och NATO för att nyansera den chilenska regeringens ställningstagande mot Ryssland i konflikten. Kommunistpartiet som ingår i Borics regering, fördömer Ryssland men anklagar samtidigt USA och NATO för deras ”expansionistiska planer” som ”öppnade faran för krig”.

ARGENTINA:

Zelenskij USA-docka

Den breda USA-antiimperialistiska och anti-EU hållningen har hindrat de flesta peronister i den argentinska regeringen från att uttala sig mot Putin. Den argentinska vänstern, som nästan helt domineras av trotskister i en vänsterfront med ett betydande valinflytande, har förkastat ”den ryska invasionen av Ukraina” och kallat den ett ”imperialistiskt krig” och krävt ”Rysslands och NATO:s tillbakadragande från Östeuropa”. De argentinska trotskisterna har protesterat mot invasionen av Ukraina, men har också gått hårt åt NATO för att ha agerat emot ”folkets intressen” och kallat Zelenskij-regeringen för ”USA:s och EU-imperialismens docka”. Ukraina ”har blivit ett slagfält mellan imperialister”.

COSTA RICA:

Avstår från vapen

Costa Rica har fördömt Rysslands invasion av Ukraina och därmed ”användning av våld och kränkningen av Ukrainas suveränitet och territoriella integritet. Varje krig är ett sår för hela mänskligheten. Med den historiska och moraliska legitimiteten hos ett land som avstått från vapen, kräver Costa Rica att attacken mot Ukraina omedelbart upphör. Dialog och fred är det enda sättet!”.

ECUADOR:

Yankee-imperialismen

En del av vänstern betraktar Ryssland som en geopolitisk allierad mot ”yankee-imperialismen”, en kvarleva från kalla kriget. Kriget förklaras alltså som ett svar på NATO:s expansionistiska politik. Men det finns också en del inom vänstern som har uttalat sig mot Putin och de ryska oligarkerna, om deras förkärlek för nyliberalismens privatiseringar, om deras nytsaristiska expansionism, om internt förtryck osv.

MEXIKO:

Fördömer rysk invasion

I början av invasionen intog Mexiko en neutral ståndpunkt formulerad i allmänna ordalag och avvisade användningen av våld, till förmån för fred utan att specifikt hänvisa till Ryssland. Senare fördömde regeringen dock den ryska invasionen. President López Obrador har upprepat denna ståndpunkt men betonat att man är inte ute efter att lägga sig i konflikten. Berättelsen om förekomsten av nynazister i Ukraina har vuxit och på sociala medier försöker man rättfärdiga den ryska invasionen med ett narrativ som liknar Putins.

Trotskisterna från Coordinadora Socialista Revolucionaria, CSR, kräver att ryska trupper dras tillbaka samt respekt för Ukrainas självbestämmande. De kräver vidare att alla som fängslats i Ryssland för att ha motsatt sig kriget släpps fria, respekt för alla etniska gruppers självbestämmande i Ukraina och neutralitet gentemot NATO och Ryssland. CSR kräver också upplösning av NATO: ”ett imperialistiskt militärgäng som bara existerar för att dominera världen” samt avveckling av alla amerikanska militärbaser utanför USA:s territorium liksom ovillkorlig kärnvapennedrustning av alla stater.

Zapatisterna:

Storkapitalets intressen

Från bergen i Mexikos sydöstra del har zapatisterna (EZLN) genom Subcomandante Insurgente Moisés kritiserat den ryska militära aggressionen för att drabbs folken i både Ukraina och Ryssland. Putin är ”kriminell”, den ryska armén en aggressionsstyrka men ”storkapitalets intressen som står på spel finns på båda sidor”, menar zapatisterna och ”de som vinner i detta krig är de stora vapenkoncernerna”. Zapatisterna uttrycker sitt avståndstagande från alla kapitalistiska krig: i Ukraina, Palestina, Kurdistan, Syrien och överallt där de ursprungliga folken fördrivs. Följaktligen stöder EZLN ”inte någon stat, utan snarare de som kämpar för livet mot det kapitalistiska systemet” och uppmanar till mobilisering mot kriget och till stöd för ukrainarna och ryssarna som ”kämpar för en värld i frihet”.

NICARAGUA:

Ovillkorligt för Ryssland

Nicaraguas Daniel Ortega har förklarat sitt ovillkorliga stöd till Ryssland och försvarar invasionen av Ukraina i samma ordalag som Putinregimen och argumenterar för fred, försvar av mänskliga rättigheter mot förtryck av rysktalande. Nicaragua har köpt ryska vapen och ingår som en del av den ryska alliansen. Varje bakslag som Ryssland kan drabbas av skulle allvarligt skada Ortegas regering.

URUGUAY:

Nycklar till fred

Vänsteroppositionen Frente Amplio gjorde ett uttalande där man inte använde termen invasion och uttryckte ”sin oro över den växande skärpningen av konflikten mellan Ryssland

och Ukraina” och upprepade sitt ställningstagande för ”fred, oberoende och suveränitet som nycklar till folkens samexistens”. Några dagar senare föreslog samma opposition en deklaration i senaten som talade om en rysk invasion av Ukraina, men som också ifrågasatte Natos roll i konflikten. Vissa minoritetsgrupper inom vänstern uttryckte sympati för Ryssland inför Natos provokationer.

VENEZUELA:

Illegala sanktioner

Inför krisen i Ukraina har Venezuelas president, Nicolás Maduro, manat till ”att återgå till den diplomatiska förståelsens väg genom effektiv dialog mellan parterna som är inblandade i konflikten för att undvika en eskalering”. Venezuelas regering har uttryckt sin ”allvarliga oro över den förvärrade krisen i Ukraina” och beklagat NATO:s och USA:s ”brott mot Minsk-avtalen” som sedan 2014 försökt lösa krisen. Dessa brott har ”genererat starka hot mot den Ryska federationens territoriella integritet och dess suveränitet”.

Venezuela avvisar ”illegala sanktioner och ekonomiska attacker” mot Ryssland och vill att konflikten ska lösas fredligt genom förhandlingar. Men regeringspartiet, PSUV, har delat Rysslands argument att kriget är en defensiv aktion mot NATO:s aggressiva framfart och en nödvändig process för ”denazifiering och demilitarisering”. Venezuelas kommunistparti menar: ”I enlighet med våra principer fördömer vi alla typer av krig som har storkapitalets intressen som mål. Vi uppmanar de antiimperialistiska, revolutionära krafterna, den internationella arbetarrörelsen och fredsälskande organisationer att stärka solidariteten och den globala samordningen för att stoppa det krigshetsande vansinne som de imperialistiska och kapitalistiska makternas hårda konkurrens leder till ”.

BOLIVIA:

Avstod från FN-protest

Bolivia avstod från att rösta i FN:s generalförsamling där en resolution antogs för att kräva att Ryssland skulle dra tillbaka sina trupper från Ukraina och avsluta kriget.

PERU

En viktig del av den peruanska vänstern, som till exempel den tidigare presidentkandidaten, Verónica Mendoza, har undertecknat ett uttalande som vill häva de ”ensidiga sanktionerna” mot Ryssland, och manat Ryssland, USA och EU att upprätthålla fred och säkerhet i Ukraina.

BRASILLEN

Perfekt äktenskap

Bolsonaro har hyllat Putin och framhållit förbindelserna mellan de två länderna som ett ”perfekt äktenskap”. Han har försvarat en neutralitetsposition för Brasilien liksom vägrat att kritisera Putin. Dessutom har han offentligt avfärdat vicepresident Hamilton Mourão's uttalanden där denne kritiserat Rysslands handlingar i Ukraina.

Vänstern i Brasilien anklagar USA och NATO för krisen i Ukraina. NATO hålls till stor del ansvarig för situationen som ledde till att ryska trupper tog sig in i Ukraina. PT och PSOL liksom Brasiliens kommunistparti PCdoB hävdar att västerländsk expansionism skapade detta krigiska sammanhang. I ett forum i Sao Paulo, som samlade flera latinamerikanska vänsterpartier, krävde man i ett uttalande ett slut på västvärldens och USA:s aggression mot Ryssland. Lula har sagt att lösningen på konflikter i internationell politik alltid måste sökas genom dialog.

Fjärde Internationalens partier i landet menar att det nuvarande kriget har olika dimensioner. Ryssland har rätt att klargöra att NATO-missilplacering i Ukraina är oacceptabel. Men Putins

invasion är ett oförsvarligt militärt äventyr. Man hävdar att vänstern måste fördöma den ryska invasionen men också NATO och dess allierade som försöker omvandla Ukraina till ett nordamerikanskt protektorat.

Tyska vänstern: om svårigheten att stå emot samhällstrycket

Werner Schmidt

Internationalen 23/3 2022

Werner Schmidt är historiker och har skrivit en rad böcker där han diskuterar arvet från Marx, senast *Humanisten Karl Marx. En teoretiker vår värld har behov av* (Carlssons 2020).

Rysslands överfall på Ukraina överraskade det tyska vänsterpartiet Die Linke mitt under en infekterad diskussion efter det katastrofala resultatet i förbundsdagsvalet förra hösten. Die Linke missade spärren på 5 procent men kom ändå in i parlamentet endast tack vare några direktmandat.

Den socialdemokratiskt ledda regeringens reaktion på kriget i Ukraina fungerar i denna situation som en slags politisk katalysator. Den tydliggör fronterna. Den socialdemokratiske förbundskanslern Scholz gick i sitt tal i förbundsdagen efter Rysslands anfall mot Ukraina helt emot det egna partiets hittillsvarande bromsande hållning gentemot kraven på höjda militärbudgetar och förkunnade inte bara ett unikt tillskott på 100 miljarder Euro till Bundeswehr utan föreslog dessutom att förankra högre årliga militärbudgetar i den tyska grundlagen. Budskapet är tydligt: Tyskland ger definitivt upp den maktpolitiska återhållsamhet som det tvingats till efter andra världskriget och är berett att använda sin ekonomiska styrka till att spela en motsvarande militär- och maktpolitisk roll. Det en gång pacifistiska gröna partiet ger sitt bifall; den borgerliga oppositionen opponerade självklart inte i denna fråga.

Ett militaristiskt Vi och De

När kanslern i förbundsdagen förkunnade det största tyska upprustningsprogrammet sedan andra världskriget reste sig den överväldigande majoriteten av ledamöterna för långvariga applåder. Det påminde nästan om "augustiupplevelsen" 1914 när hela riksdagen, inklusive socialdemokraterna, beviljade krigskrediterna. Den gången förklarade kejsaren att det inte

längre fanns några partier i Tyskland utan endast tyska patrioter. Även idag anses man vara god tysk patriot och en del av det rättskaffens kollektiv om man utan tvekan och med gott samvete ställer sig bakom regeringens rustningsmiljarder och instämmer lika oreserverat i den gälla antiryska kören. Det sker ett slags Gleichschaltung (likriktning), dvs ett mentalt tryck att rätta sig in i leden, att vara med i det nationella vi-et. Och för att garantera att inga avvikande röster kommer att störa den enstämmiga kören upphävdes en viktig demokratisk princip genom förbud av ryska medier: audiatur et altera pars (även den andra parten må höras).

Ett splittrat parti söker en egen röst

Till en början var stora delar Die Linke stela av chock. De hade inte alls räknat med Rysslands överfall. Vad berodde denna chock på? För många vänsterpartister var goda relationer med Ryssland en viktig del av den egna politiska identiteten. I sammanbrottet av statssocialismen såg de också en möjlighet till ett fredligare Europa. Den östliga militäralliansen, Warszawapakten, hade skrotats och nu hägrade det som Gorbatsjov kallade ”det gemensamma hemmet Europa”, dvs insikten om att säkerhet endast kunde uppnås om den var gemensam, inte riktad mot någon annan. Men detta mål skulle inte kunna nås så länge den andra militäralliansen existerade i Europa. Därför kräver partiet i sitt program ”upplösningen av Nato och dess ersättning av ett kollektivt säkerhetssystem tillsammans med Ryssland, ett säkerhetssystem som har nedrustning som ett centralt mål.”

I partiets tankevärld fanns den aggressiva parten entydigt i väst. Empirin talade ju sitt tydliga språk: Sedan 2001 hade Nato och ”det fria Väst” fört krig i olika koalitioner med minst en miljon döda och flera miljoner fördrivna. Ryssland däremot sågs enbart som ett förödmjukat offer för Natos expansion. – Och så kom Putins brutala överfall på ett grannland!

Som en första reaktion förklarade partiets gruppleddare i förbundsdagen, Amira Mohamed Ali: ”Jag måste med all tydlighet tillstå att mitt parti gjort fel och helt missbedömt den ryska regeringens avsikter”. Men vilka konsekvenser för partiets utrikespolitik måste denna insikt få? De möjliga svaren splittrar ett redan splittrat parti. Det kan sägas att frontlinjen i stort sett är den samma som den som redan präglat förra höstens valkampanj: å ena sidan finns de som satsade allt på ett möjligt regeringssamarbete eller som redan satt i sådana koalitioner på delstatsnivå och de – av skilda anledningar – tveksamma rösterna å den andra.

Att vilja nynna med i den stora kören

De förra kräver en storstädning bland gamla utrikespolitiska ”trossatser”. De ifrågasätter om upplösningen av Nato fortfarande kunde vara ”vårt gemensamma mål”. Ett säkerhetssystem tillsammans med Ryssland anses inte längre vara aktuellt – så länge detta land styrs av Putin. ”Ett ekonomiskt och säkerhetspolitiskt samarbete med ett demokratiskt Ryssland” anses vara ”ett långsiktigt mål” där ”störtandet av Putin emellertid är förutsättningen”. Man stöder alltså Natos huvudmål: en regime change i Ryssland.

Att våga stå emot militarismens logik

En analys av vänsterpartistiska röster och uttalanden ger däremot följande majoritetsuppfattning:

- 1 Partiet fördömer å det starkaste Putins angreppskrig som ett brott mot folkrätten.
2. Sanktioner mot ”Putin, oligarkerna och den ryska rustningsindustrin och andra åtgärder som riktas mot Rysslands ledning” stöds, men partiet ”är emot sanktioner som träffar den arbetande befolkningen”.
3. Inga vapen till Ukraina. Sådana vapenleveranser ”förlänger bara kriget.”

4. På kort sikt måste alla ansträngningar riktas mot att nå politiska och diplomatiska lösningar och på lång sikt gäller det att skapa ett gemensamt säkerhetssystem tillsammans med Ryssland. Det målet är – trots Putins krig eller just därför – fortfarande förnuftigare än en ny blockkonfrontation: ”Vi felbedömde Putins avsikter, men det är lika fel att blunda för Natos karaktär”.

5. Partiet är helt emot regeringens enorma upprustningsplaner och hegemoniska ambitioner.

Sammanfattningsvis skulle jag vilja citera Die Linkes förre vicegruppledare i förbundsdagen, Fabio de Masi:

Det stämmer att die Linke under de gångna åren har framställt sig på ett katastrofalt sätt. Men man måste inte vara en vänstermänniska, däremot förfoga över lite historiska kunskaper, för att vara glad över att det fortfarande finns en parlamentarisk kraft i förbundsdagen som vägrar att följa flocken och bara säga ja och amen till en grundlagsändring gällande en 100-miljarder-euro-upprustning. [...] En kraft som – trots Rysslands brottsliga angreppskrig och det entydiga svar detta krävde – påminner om att Ukraina idag kanske skulle vara friare, suveränare och bättre skyddat mot inblandning och angrepp utifrån om Väst hade respekterat folkrätten och internationell förlikning i stället för använda sig av dubbelmoral.

Offensiv

Kriget skakar om vänstern i Norden

Jonas Brännberg

Offensiv 16/3 2022

Vänsterpartiet är inte det enda vänsterparti i Norden som har öppnat för att skicka vapen till Ukraina. I Finland, Danmark och Norge pågår hårda debatter när partiledningarna ofta driver på för att partierna ska anpassa sig till militarismen. Både i Finland och Norge vacklar vänsterpartier i Natofrågan. I Danmark blir det folkomröstning om att ta bort Danmarks veto mot EU:s militära samarbete, vilket stöds av Socialistisk Folkeparti.

FINLAND

I Finland har Vänsterförbundet annonserat att de kommer ”utvärdera sin utrikes- och säkerhetspolitik” och därmed även frågan om Natomedlemskap.

Vänsterförbundet har även som del i sittande regering godkänt stormgevär och pansarskott till Ukraina. Partiledaren Li Andersson verkar vilja betona det kapitalistiska EU-projektet mer än Nato.

– Personligen skulle jag vilja belysa samarbetet i Europa och EU, som vi också haft en ganska otydlig syn på.

Socialdemokraterna har sagt att de är beredd att gå med i Nato ”om det behövs”. De Gröna ”omvärderar” också sitt Natomotstånd.

DANMARK

I Danmark har Enhedslisten (EL) delvis backat från Natomotståndet och menar att det är något som inte gäller just nu. Före detta partiledaren och ideologen Pernille Skipper vill i media inte säga att krigsalliansen Nato är något dåligt och har ”svårt att se något alternativ”. Efter stor intern debatt har dock partistyrelsen deklarerat att de fortfarande vill lämna Nato. Partistyrelsen sa med knapp majoritet ja till 2,700 pansarvärnsvapen till Ukraina, vilket skapat stor intern kritik. Dock sa EL nej till Natos begäran att skicka stridsflyg till Baltikum och S-regeringens militära upprustning som det andra ”vänsterpartiet”, Socialistisk Folkeparti (SF) stödjer. SF har också sagt ja till vapen till Ukraina, Natoflyg till Baltikum och i praktiken

övergett Natomotståndet, men har ännu inte accepterat förslaget om amerikanska soldater baserade i Danmark.

SF är också ett av de partier som har drivit igenom att det blir en folkomröstning den 1 juni om att Danmark ska avskaffa sitt undantag från att delta i EU:s militära operationer.

NORGE

Norge är det enda land där båda vänsterpartierna, Rødt och Sosialistisk Venstreparti (SV), har hållit fast vid att inte stödja vapen (2,000 pansarskott) till Ukraina, i SV:s fall dock med liten majoritet och mot partiledningens vilja. Rødt vill istället fokusera på humanitärt stöd, hjälp till flyktingar och ”sanktioner mot oligarker”.

I Norge sker vapenexporten till Ukraina i direkt strid med en lag som förbjuder vapenexport till krigförande land.

Även om SV sa nej till vapen pågår även där en diskussion om att ”omvärdera” Natomotståndet, en diskussion som drivs av bland annat SV i Oslo. En omsvängning i Natofrågan skulle vara en jordbävning, eftersom SV bildades som en utsplittring från Arbeiderpartiet just på att inte gå i USA:s och Natos ledband.

I Danmark och Norge har Natodebatten i Sverige och Finland, som drivs av högern, använts som argument för att vänstern där ska ändra sig. SV-ordföranden i Tromsø Julis Skogholt sa exempelvis till nyhetsbyrån NTB att:

– Förutsättningen för SV:s opposition mot Natomedlemskap är att Norge går med i ett försvarssamarbete med Finland och Sverige (...) Om Sverige och Finland går med i Nato ändras situationen helt. Då måste vi ha en väldigt grundlig Natodiskussion i vårt parti. Vänsterns historiska motstånd mot militarism och upprustning har dock aldrig handlat om att hitta andra, ”bättre”, krigsallianser mellan borgerliga stater.

Grunden är att inte ställa arbetare mot arbetare i meningslösa krig för rika eliters intressen oavsett nationalitet, att använda resurser till behoven inom till exempel välfärd och klimat-omställning istället för till krig, och att genom arbetarsolidaritet och kamp stoppa krig och stödja flyktingar.

Ukrainakriget: En ny farlig värld föds

Per Olsson

Offensiv 23/3 2022

Ukrainakriget har förändrat världen för alltid och särskilt Europa. Kriget har skapat en humanitär katastrof av episka mått. Nästan varje sekund tvingas ett barn på flykt i dagens Ukraina. Efter veckor av häftig artilleribeskjutning och missilangrepp skildras läget i miljonstaden Kharkiv, landets nästa största, som ”en apokalyptscen”. De som lyckats ta sig i ur Mariupol, med 450,000 invånare, berättar att de lyckats fly från ”helvetet på jorden”.

Samtidigt som kriget rasar meddelar både Putinregimen och den ukrainska regeringen att ”framsteg” görs i samtalen och att en överenskommelse kan vara nära. Men även om kriget på marken tycks ha nått ett blodigt dödläge och de ryska trupperna inte lyckats avancera under den senaste veckan fortsätter massförstörelsen av städerna och dödandet.

Eftersom krigets blodiga ekvation innehåller alltför många okända kvantiteter är det omöjligt att förutse dess fortsättning och vändningar. Att den ryska framryckningen stannat upp kan utgöra en del i förberedelserna inför en ny upptrappning med mål att sätta huvudstaden Kiev under belägring samt för att om möjligt, med hjälp av stridskrafter till havs, inta hamnstaden Odessa i söder.

Men det kan också utgöra ett motvilligt erkännande från Moskva om att kriget inte har gått enligt planen och att Putinregimen försöker få till stånd en uppgörelse på grundval av hur det nu ser ut på slagfältet.

Att Västimperialismen, efter att under lång tid gett sken av motsatsen, inte är beredd att bevilja Ukraina Natomedlemskap och inte ämnar upprätta en flygförbudszon, vilket skulle innebära en allvarlig utvidgning av kriget, kan möjligen ha gett den ukrainska regeringen en ursäkt för att ingå en uppgörelse.

Om de ukrainska massorna är beredd att ansluta sig till regeringens uppfattning avgörs sannolikt av i vilken mån Putinregimen är beredd att ge upp de territoriella erövringar som har gjorts under kriget.

En förutsättning för att Ukrainas folk ska få bestämma sin framtid och utöva sina demokratiska rättigheter är att de ryska trupperna dras bort från landet. Men än så länge har Putinregimen inte gett några signaler i den riktningen.

”Diplomatiska avtal är bara papperslappar”. Dessa ökända ord från den tyske rikskansler von Bethmann-Hollweg vid första världskrigets utbrott 1914 summerar den härskande klassen och de kapitalistiska regeringarnas hållning till diplomati och överenskommelser. För imperialismen och de kapitalistiska regeringarna är kriget en brutal fortsättning på maktpolitiken, fast med andra medel, och i händerna på samma härskande klass och krafter blir diplomatin en fortsättning på krigspolitiken med andra medel.

Varje eventuellt avtal tenderar därför att återspegla den rådande situationen på slagfältet och nya styrkeförhållanden som krigsinsatsen har skapat och bara vara ett fredsavtal till namnet. I bästa fall kan överenskommelserna bli till en paus i stridigheterna eller ”frysa” konflikten om inte massorna förenas i kamp mot nationalism, militarism och krigshets – för verklig demokrati, folkens rätt till självbestämmande och fred.

Krig och våld har sin yttersta orsak i kapitalismens förtryck och exploatering av allt liv på planeten.

”En ny värld håller på att födas. Förhoppningen om fredliga förbindelser håller på att försvinna. Istället har vi Rysslands krig mot Ukraina, hot om ett kärnvapenarmageddon, ett mobiliserat väst, en allians av autokratier, ekonomiska sanktioner utan motstycke och en enorm prischock på energi- och livsmedel. Ingen vet vad som kommer att hända. Men vi vet att detta ser ut att bli en katastrof”, skriver Martin Wolf, en av de mest kända kapitalistiska kommentatorerna och biträdande redaktör på Financial Times, nyligen om den framtid som dagens katastrofkapitalism erbjuder. Det är en både ny och farligare värld som kriget formar. Men Wolf utelämnade den existentiella klimat- och miljökrisen som har förvärrats av Ukrainakriget och som gett fossilindustrin nya orders och vinster.

”Olje- och gasbolagen ser ut att gynnas av Ukrainakriget. Bristen får fossilindustrins inflytande över regeringarna att öka, vilket kan bli katastrofalt för klimatet” (brittiska The Guardian den 10 mars).

Klimatet och freden kräver att kapitalismen avskaffas för att ge plats åt en socialistisk värld fri från allt förtryck och våld.

Kan sanktioner stoppa krig?

Per-Åke Westerlund

Offensiv 23/3 2022

Sanktionerna mot Ryssland är de hårdaste någonsin mot något land. EU-minister Hans Dahlgren har förklarat syftet: ”Putin är beroende av sina oligarker, skulle de känna att deras liv raseras så kan de sätta tryck på Putin”.

Enligt regeringens hemsida är det övergripande målet med sanktionerna att ”trygga fred och säkerhet samt främja demokrati och mänskliga rättigheter”.

Effekterna av Putins anfallskrig mot Ukraina – 10 miljoner på flykt från sina sönderbombade hem – för med sig att få uppfattar de beslutade sanktionerna som kontroversiella. De ses som fredliga handlingar, vilket kan vara förståeligt. De presenteras också som att de i första hand riktas mot oligarkerna.

Det är avgörande skillnad mellan sanktioner beslutade av stat och regeringar, som främst utgör en kollektiv bestraffning av oskyldiga vanliga människor, och den arbetarsolidaritet som uttrycks i blockader, bojkotter och strejker organiserade underifrån, som exempelvis hamnarbetarnas vägran att lossa ryska fartyg .

EU, USA, Storbritannien och fler regeringar har på mycket kort tid beslutat om tusentals enskilda sanktioner mot Ryssland. I praktiken har den ryska ekonomin kopplats bort från Västmakternas ekonomier. Större delen av den ryska centralbankens reserver i utländsk valuta har låsts.

Rubeln rasar och räntan har höjts till 20 procent. Internationella betalningsvägar som banköverföring via Swift eller Visa, Mastercard, American Express och PayPal fungerar inte längre.

Priset på mjölk har fördubblats och många andra livsmedel har ökat med 20-30 procent. Hundratals multinationella bolag med McDonald's (847 restauranger) och IKEA (tio varuhus och nio butiker) i spetsen har stängt sin verksamhet i Ryssland.

Den ryska ekonomin som helhet väntas krympa med minst 10 procent i år. ”Vi tänker få den ryska ekonomin att kollapsa”, citerar Katrine Marçal i Dagens Nyheter hur Frankrikes finansminister Bruno Le Maire sammanfattar sanktionerna. Katrine Marçal kallar detta ekonomisk krigföring och fortsätter: ”Detta är Vladimir Putins krig, men det är vanliga ryssar som vi har dömt till massarbetslöshet, kollapsande rubel, rekordinflation och varubrist.” Sanktioner infördes mot Ryssland efter annekteringen av Krim 2014 och kriget i Donbass-regionen i östra Ukraina. Bland politiker i Ukraina hyllades sanktionerna som sades ha tvingat Ryssland att ändra inställning. År 2016 sa dåvarande presidenten Petro Porosjenko att ”sanktioner och våra krigares hjältemod är de viktigaste delarna i att avskräcka rysk aggression”.

Vad är erfarenheterna av sanktioner? Har diktaturer fallit och krig stoppats, med fred och säkerhet som följd?

Katrine Marçal redovisar i sin DN-artikel slutsatserna i boken *The Economic Weapon: The Rise of Sanctions as a Tool of Modern War* (av historikern Nicholas Mulder). ”Av 19 olika tillfällen under 1900-talet när sanktioner användes för att försöka stoppa krig fungerade de vid tre tillfällen. Sanktioner lyckades förhindra Jugoslavien och Albanien att gå i krig 1921 samt stoppa Grekland och Bulgarien från att göra samma sak 1925. Amerikanskt finansiellt tryck fick också briter att dra sig tillbaka från Suezkanalen i Egypten 1956.”

Sanktioner infördes mot Irak 1990 och varade fram till USA:s invasionskrig 2003. Irakiska regeringar efter Saddam Husseins fall fram till i december 2021 har fortsatt att betala av på skulderna för sanktioner och skadestånd till Kuwait, totalt 52 miljarder dollar (nästan 500 miljarder kronor). Sanktionerna drabbade vanligt folk i Irak, utan att rubba Saddams diktatur. Matpriser chockhöjdes och det blev brist på mediciner.

Två undersökningar, av The Lancet och FN-organet Unicef 1995 respektive 1999, kom båda fram till att sanktionerna hade lett till att över 500,000 barn dött. Två biträdande general-sekreterare i FN, Denis Halliday och Hans von Sponeck, avgick i protest mot sanktionerna.

Liknande sanktioner har i omgångar genomförts mot Iran. Precis som för Irak var mediciner formellt undantagna från sanktionerna, men valutaregler satte stora hinder för inköp. I Iran har tiotusentals drabbats av brist på mediciner och medicinsk utrustning. De nuvarande sanktionerna infördes av Donald Trump när han upphävde avtalet om kontroll av Irans kärnenergi-program. Det fick stora effekter under pandemin. Två miljoner doser influensavaccin på väg till Iran stoppades i oktober 2020.

Belägringen och blockaden mot Gaza har av israeliska och internationella politiker beskrivits som en väg att få befolkningen att resa sig mot det styrande Hamas. Men precis som i Irak och Iran är det befolkningen som drabbas av strypgreppet. Lidandet är enormt och blir ett hinder för just de revolutioner mot regimerna som behövs.

Det är också så att de imperialistiska västmakter som genomför sanktionerna är livrädda för revolter underifrån. De är ute efter att byta regering till en västvänlig, som kan fortsätta med ekonomisk utsugning och att blockera demokratiska rättigheter.

Sanktionerna mot Ryssland har som ett syfte att framställa regeringar och storföretag i Väst i god dager, på rätt sida. Men oligarkerna kommer att klara sig, de hittar lätt kryphål hos sina gamla vänner i Väst. Dessutom ingår inte olja och gas – de största inkomstposterna – i EU-ländernas sanktioner.

Putinregimen använder redan sanktionerna i sin propaganda, och påstår att alla ryssar drabbas av ett ekonomiskt krig från Väst. Tillfälligt kan det ge stöd till regimen, som det i omgångar har gjort för andra diktaturer under sanktioner. Men främst hindras kamp underifrån, från arbetare och unga, av den ekonomiska nöden och stängda arbetsplatser.

Ett annat viktigt syfte med sanktionerna är att USA-imperialismen vill varna Kina från att bli närmare inblandat i kriget eller för att attackera Taiwan. Sanktionerna är därför en del av det kalla kriget mellan Washington och Peking.

Arbetare och socialister är förstas för om oligarker drabbas av sanktioner, men de som nu beslutats om kommer att inte att rubba det imperialistiska system som har skapat Putins regim. Den svenska EU-ministern Hans Dahlgren hoppas (i uttalandet i början av artikeln) på oligarkerna, att dessa ska pressa eller avsätta Putin. Vad skulle det leda till för regim, om det ens vore möjligt?

Socialister betonar tvärtom arbetarklassens roll och internationalism. Det är massrörelsen som kan stoppa kriget. Vi ger fullt stöd till det ukrainska folkets rätt att försvara sig och till arbetare och unga i Ryssland som kämpar mot Putin och kapitalismen.

Arbetare har inget gemensamt med de regeringar som driver på för militär upprustning och svältsanktioner som blir ett hinder för kamp underifrån. Internationell solidaritet betyder gemensam kamp underifrån, mot imperialism och kapitalism, för demokratisk socialism.

V sluter upp bakom "nationell enighet"

Robert Bielecki

Offensiv 23/3 2022

Ukrainakriget har ritat om det politiska landskapet globalt, men även inhemskt har kraftiga omsvängningar ägt rum. Vänsterpartiet har helt slutit upp bakom stat och kapital med sitt stöd till den militära upprustningen. Vad är socialisters svar?

Samtliga riksdagspartier godkände den 16 mars att "försvaret", som ju inte är ett försvar utan till stor del är förberedelse för insatser utomlands, alltså anfallsstyrka, i år får tre miljarder kronor omedelbart. De ges också rätt att handla in luftvärnsrobotar, bandvagnar och annat krigsmaterial för 31 miljarder kronor till år 2030. Detta ovanpå de 2 procent av BNP inom en snar framtid som regeringen meddelade veckan dessförinnan, plus de höjda försvarsanslag som det redan hade beslutats om innan kriget bröt ut.

Att även Vänsterpartiet har anslutit sig till den borgfred (klassmotsättningar "glöms bort" med hänvisning till "yttre fiende") som råder är oroväckande. De skriver att "Vänsterpartiet stödjer målet om att anslaget till det militära försvaret ska höjas till 2 procent av BNP. Det är viktigt för att kunna vara militärt alliansfria. Det behövs för att bygga Sveriges försvarsförmåga stark igen".

Vänsterpartiets partiledare Nooshi Dadgostar skriver på Facebook om hur hon har besökt Stockholms amfibieregemente Amf 1. Hon ger ett eko av vad militärhetsens generaler dagligen säger i medier:

"Rysslands brutala och folkrättsvidriga invasion av Ukraina innebär ett försämrat säkerhetsläge i vår omvärld. Det påverkar även oss. Sveriges försvarsförmåga behöver stärkas och försvaret måste få mer pengar för att bygga ut verksamheten. Vänsterpartiet stödjer därför målet om att höja anslagen till det militära försvaret till två procent av BNP."

Att Vänsterpartiet stödjer den våldsamma upprustningen till 2 procent av BNP, uppenbart en förberedelse för Natomedlemskap, är en skandal och ett svek mot alla arbetare. I 2021 års siffror skulle det innebära att nästan 10 procent av statens utgifter ska gå till militären! Dadgostar fortsätter med att återge samma budskap som Magdalena Andersson gav när beslutet om 2 procent av BNP togs, att unga måste "bereda sig" på att göra värnplikten: "Vi ser också att fler kommer behöva göra värnplikten. Högern avskaffade värnplikten, men Vänsterpartiet har varit pådrivande i att återinföra den och för att alla män och kvinnor i en viss åldersgrupp i Sverige ska mönstra. Det är bra att fler nu ser värdet av det."

Värnplikt i dagens kontext handlar inte om att vanliga arbetare ska ges medel att skydda varandra mot invasion. Det är ett led i den militära upprustningen, att ha fler ungdomar att skicka som insatsstyrkor i anfallskrig. Att ungdomar ska tvingas till värnplikt i dagens Nato-anpassade, anfallsinriktade militär, dominerad av yrkessoldater, ska och måste fördömas. Regeringen själva skriver på sin hemsida angående Natosamarbetet, som fördjupas för varje dag i hiskelig takt mot ett regelrätt medlemskap, att syftet är "att utveckla Försvarsmaktens förmåga, såväl till nationellt försvar som till att genomföra insatser i och utanför närområdet". Alltså att militären ska rustas upp på hemmaplan för att kunna delta i Natos krigsinsatser. Vi säger: Ingen tvångsrekrytering till värnplikten. Nej till yrkesarmé och nej till anfallsstyrkor.

Att Vänsterpartiet helt sluter upp bakom stat och kapital försvårar naturligtvis bygget av en antikrigsrörelse. Liknande ser det ut i fler länder i Norden, där olika vänsterpartier öppnar för Natomedlemskap eller yrkar för mer pengar till militären.

En viktig erfarenhet som socialister har dragit är att staten inte är neutral. Staten finns till för att skydda den härskande klassens intressen, dämpa motsättningar mellan klasserna och undertrycka revolutionära kamper och rörelser.

Att Vänsterpartiet okritiskt stödjer en förstärkning av statens hårda kärna – och därmed går med på att det görs på bekostnad av de ”mjukare” delarna som skola, vård och omsorg som regeringen förkunnade när de sa att upprustningen ska finansieras ”krona för krona” – är förkastligt.

I tider av krig är det ännu viktigare att socialister pekar på att den ”nationella enighet” som pressas på oss uppifrån är falsk. Borgerligheten styr alltid i sina intressen och pratet om enighet är för att vi inte ska protestera. Arbetarklassen är internationell och har ingen nation eller säregna nationella intressen. Vår utgångspunkt är alltid arbetarklassens, i alla länder. ”Arbetare i alla länder, förena er”, som Marx och Engels förkunnade i Kommunistiska manifestet.

Vår utgångspunkt är vad som gynnar arbetare, fattiga och vanligt folk – inte att alliera sig med högern, kapital och stat. Den lärdomen har gått Vänsterpartiet helt förbi.

Proletären

Är vi som inte vill skicka vapen till ukrainska nazister Putinkramare?

August Eliasson

Proletären 23/3 2022

Förra veckan avslöjade *Proletären* att svenska Pansarskott 86, som regeringen beslutat att skicka till Ukraina, hamnat i händerna på nazistiska Azovbataljonen. I veckans *Proletären* rapporterar vi om att Nato tränat medlemmar i högerextrema nätverk inom ukrainska armén.

Allt detta borde vara en väckarklocka för alla som aningslöst vill att Sverige kastar sig in i vad som riskerar att bli ett storkrig mellan Ryssland och Nato. Men i den känslomässiga krigshysteri som omslutit Sverige sedan Rysslands anfall mot Ukraina verkar all rim och reson ha slängts överbord.

Proletären anklagas för att vara Putinkramare och det faktum att Azovbataljonen är nazister avfärdas som rysk desinformation. Men är man verkligen Putinkramare om man inte vill att Sverige skickar vapen till ukrainska nazister?

Från dag ett har Proletären och Kommunistiska Partiet fördömt Rysslands invasion. Putins krig är utan tvekan ett vansinnigt projekt som skapar lidande inte bara i Ukraina, utan också i Ryssland där vanligt folk får lida under både repression och sanktioner.

Det råder heller inga tvivel om att Ukraina och dess folk har rätt att försvara sig mot Ryssland. Rätten att försvara sig mot en ockupant har vi skrivit många gånger om i Proletären.

När vi genom åren påpekat denna rätt för vietnameser, palestinier, irakier eller afghaner har vi dock kallats för terroristkramare. Nu vill samma personer som försvarade USA:s folkrättsvidriga anfallskrig grundat på desinformation (känns det igen?) – och sedan kallade irakiska motståndsmän för terrorister – ösa in svenska vapen till kriget i Ukraina.

Krigshysterin lämnar inte öppet för några som helst nyanser. Som vanligt är Sverige sämst i klassen. I de flesta andra länder släpps andra perspektiv igenom. Några exempel:

Tyska *Deutsche Welle* skriver den 16 mars under rubriken ”Azovbataljonen – extremister försvarar Mariupol” att Azovbataljonen har kopplingar till högerextremister över hela Europa, och hur dess betydelse ökat kraftigt i och med kriget.

Brittiska *The Telegraph* skriver den 18 mars om Azovbataljonens ”väloljade pr-maskineri”, där de citerar dess grundare Andrij Biletski som sagt att Ukrainas ”historiska mission det här århundrandet är att leda det vita folket i ett sista korståg mot judiskledda undermänniskor”.

Amerikanska *The Washington Post* skriver den 14 mars att ”nynazister utnyttjar Rysslands krig i Ukraina för egna syften”, där skribenten menar att Ukraina riskerar att bli ett Syrien för högerextremister och att nazistiska ”accelerationister” hoppas på ett världskrig som ska gynna ett fascistiskt uppvaknande.

Andra perspektiv hittar vi till exempel också i grekiska media där en man, ur den grekiska minoriteten i Mariupol, i den privatägda, EU-liberala, tv-kanalen SKAI, berättar för nyhetsankaret att de inte vågar fly eftersom de är rädda att träffa på nazistiska Azovbataljonen.

I Sverige har krigshysterin istället blivit en våt filt över yttrandefriheten. Den som så bara andas att det kan finnas andra perspektiv eller nyanser avfärdas som rysk agent, och riskerar – som till exempel journalisten Victor Pressfeldt – att bli avstängd från sociala medier.

Och det gäller förresten inte bara beväpnandet av nazister. När *Svenska Dagbladets* utrikeskorrespondent Gunilla von Hall – på plats i Ukraina – rapporterade på twitter om att fler och fler ukrainare vill att Zelenskyj backar för att undvika ett världskrig anklagades hon snabbt för att vara betald av Ryssland.

Proletären böjer sig inte för krigshysterin. Samtidigt som vi solidariserar oss med ryska socialister som protesterar mot kriget, fortsätter vi att granska våra egna krigshetsande makthavare och desinformerande medier.